

Boekbespreking van "Een man in het gekkenhuis" in een krant van omstreeks 7 mei 1944

De boeken van Anker Larsen behoren niet tot het genre dat men als tijdverdrijf in een verloren uurtje ter hand neemt. Zijn hoofdfiguren zijn in karakter en wereldbeschouwing nooit geheel los te maken van het leven van de Deense schrijver zelf, die geproefd heeft van bijna alle religieuze stromingen der aarde, filosofie, rechten, theologie en theosofie studeerde en zich in de meest verschillende beroepen en betrekkingen thuis voelde, een rusteloos zoeken naar waarheid, de zin en de achtergrond van dit "smartelijk goede leven".

Ook "Een man in het gekkenhuis" is zeker geen eenvoudige lectuur. De memoires van de heer Pietersen, die na een val met zijn fiets in de kliniek van een psychiater verzeild raakte en de vluchtige krabbels, die hij tijdens zijn verblijf in het ziekenhuis te boek stelde, geven de schrijver ruimschoots de gelegenheid zijn hervormingsideeën en godsdienstige opvattingen te lanceren.

Pietersen's zoeken naar "de kleine lachende jubel", zijn voortdurend streven te worden als de kinderen "die alleen maar leven en kijken", zijn intens gevoel te bestaan, zijn heftig verlangen naar menselijkheid, zijn obsederende punt- en boogtheorie, zijn conclusie dat geluk en zaligheid niet bereikt kunnen worden door hopen en geloven, doch door voelen, kennen en ervaren – Is het niet overal Larsen zelf in zijn felle afkeer van alle dogmatiek die zich achter deze Deense natuurminnaar, schilder, clown, charmeur verschuilt?

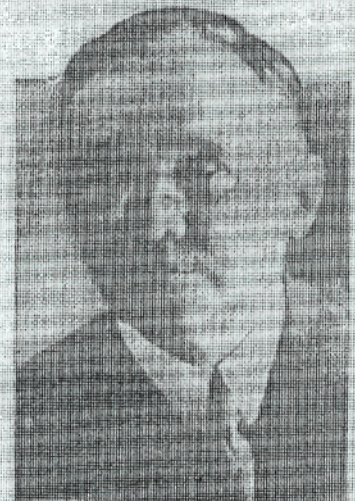
Door de theologisch geschoolde zal menige episode met de nodige fronzelen op het voorhoofd gelezen worden: de psycholoog kan zijn hart ophalen telkens als het scherpe ontleedmes van de psychiater in de karakters wordt gezet. En de gemiddelde lezer? Hij zal zich eerst door een wonderlijke doolhof van geloofsfanatisme en moraal – Pietersen's Gulliverachtige reis door de werelden van machinemensen, de filosofen en de alles-op-zijn-kop-zetters – moeten heen worstelen, dan wat vrijer kunnen ademen in het open veld als het verhaal zelf op gang komt, om ten slotte weer te verdwalen in een labyrint van punt en boog bespiegelingen en droombeelden.

Een merkwaardig boek, vol godsdienstige voetangels en zielkundige klemmen, vol vraagtekens ook, doch fascinerend op vele punten.

beschouwing hinnen geheel los te maken van het leven van den Deenschen schrijver zelf, die geproefd heeft van bijna alle religieuze stromingen der aarde, filosofie, rechten, theologie en theosofie studeerde en zich in de meest verschillende beroepen en betrekkingen thuis voelde, een rusteloos zoeken naar waarheid, den zin en den achtergrond van dit „smartelijk goede leven”. Ook „De Man in het gekkenhuis” (vertaald door Catharina van der Linden. Uitg. Mij. Elsevier te Amsterdam) is zeker geen eenvoudige lectuur. De memoires van den heer Pietersen, die na een val met zijn fiets in de kliniek van een psychiater verzeild raakte en de vluchtige krabbels, die hij tijdens zijn verblijf in het ziekenhuis te boek stelde, geven den schrijver ruimschoots gelegenheid zijn hervormingsideeën en godsdienstige opvattingen te lanceren.

Pietersen's zoeken naar „de kleine lachende jubel”, zijn voortdurend streven te worden als de kinderen „die alleen maar leven en kijken”, zijn intens gevoel te bestaan, zijn heftig verlangen naar menselijkheid, zijn obsederende punt en boogtheorie, zijn conclusie dat geluk en zaligheid niet bereikt kunnen worden door hopen en geloven, doch door voelen, kennen en ervaren – Is het niet overal Larsen zelf in zijn felle afkeer van alle dogmatiek die zich achter deze Deense natuurminnaar, schilder, charmeur verschuilt?

Door den theologisch geschoolde zal menige episode met de nodige fronzelen op het voorhoofd gelezen worden: de psycholoog kan zijn hart ophalen telkens als het scherpe ontleedmes van den psychiater in de karakters wordt gezet. En de gemiddelde lezer? Hij zal zich eerst

Gez. Arch. Anker Larsen.

door een wonderlijken doolhof van geloofsfanatisme en moraal – Pietersen's Gulliverachtige reis door de werelden van de machinemensen, de filosofen en de alles-op-zijn-kop-zetters – moeten heen worstelen, dan wat vrijer kunnen ademen in het open veld als het verhaal zelf op gang komt, om ten slotte weer te verdwalen in een labyrint van punt en boog bespiegelingen en droombeelden.

Een merkwaardig boek, vol godsdienstige voetangels en zielkundige klemmen, vol vraagtekens ook

doch fascinerend op vele punten.